

Шочмо эл, порымиз да гимн берр!

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ДО-МИ-СОЛЬ-КА

Авторын фотожо.

Ўдыр-влак «Ямде лийым» куанен лудыт. Тендамаг газетлан возалташ да йолташ лияш ўжыт, «Марий йоча марла лудшаш» маныт.

ПОДПИСКЕ

«Домисолька» – тыге маналтеш Волжский районысо йоча искусство школ пелен пашам ыштыше мурышо ансамбль. Вуйлатышыже – Марий Эл Республикасысе тўвыран сулло пашаенже Л.А.Петрова. Ансамбльлан 7 ий. Чылаже 8 ўдыр мураш коштеш. Эн изи участнице – 9 ияш Алёна Михайлова. Кум йўк дене мурат. Ю.Евдокимов-Тойварсын, В.Осиповын, С.Маковын да моло композиторын мурышт репертуарыштышт улыт. Тылеч посна Париса Аркадьевна марий ўдыр-влакым скрипке дене шокташ туныкта.

Куандара: марий муро дене калыкым палдарат. «Радуга над Кокшагой» шуко жанран тўнямбал фестиваль-конкурсшто ўмаште «Ошкыл ончыко», тений «Тыныс верч шоге-на» муро-влак дене сенгышыш лектыныт. Тыгак «Пеледшетукым», «Щит России» конкурслаште мастарлыкыштым тергеныт. Шукерте огыл «Калейдоскоп» республикысе йоча фестиваль-конкурсшто 3-шо вер дене палемдалтыныт.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

1 апрель гыч газет ден журнал-влаклан 2019 ийын II пелыжлан подписке тўналеш. «Ямде лий» газетлан кызытак возалташ вашкыза!

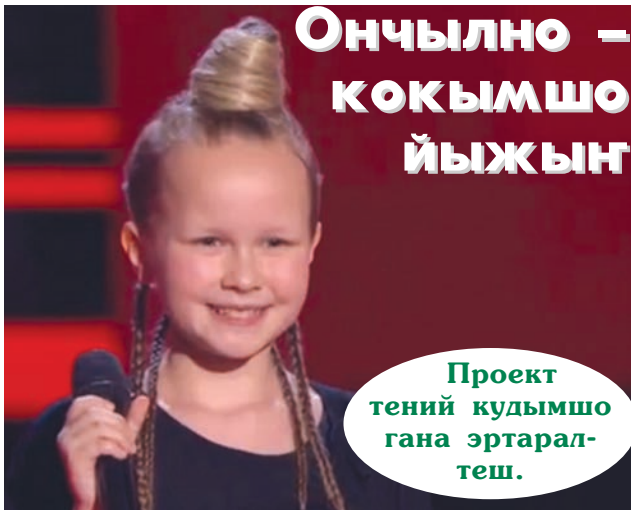
«Ямде лий» газет редакций газетын гимнжылан кельыштарыме почеламут конкурсым увертара. «Ямде лий», «Шочмо эл», «Йолташ» мут-влак лийшаш улыт.

Сенгышылан – 500 тенге.

Реклама.

Ончылно – кокымшо йыжын

Проект
тений кудымшо
гана эртарал-
теш.

«Голос. Дети» телепроектшы Марий Эл гыч тымарте иктат логалын огыл. Пиал Йошкар-Ола гыч 11 ияш Юлия Карлиналан шыргыжалын. Тудо икымше йыжынжым эртен: жюри участник-влакым тупынь шинчын колыштын. Юлия Кэти Перрин «Что происходит?» мурыжым англичанла йонгалтарен. Мурызо Светлана Лобода ўдырым шке командышкыже налын.

Юля Йошкар-Оласе 28-ше номеран лицейыште визымше классыште тунемеш. Йоча да самырык-влакын усталык полатысе «Звукоград» студийыште ныл ияшак мураш тўналын. «Новая волна» муро конкурсышто мастарлыкшым терген. «Голос. Дети» проектыш логалаш йодмашым 2018 ий шыжым колтеныт улмаш. 800 талантан ўдыр-рвезе кокла гыч 120 мурызо кокымшо йыжынгыш логалын.

Е.ИВАНОВА.

2019

Международный год
языков коренных народов

Шочмо йылме

Шорсола школыштына «Шочмо йылме» мероприятий эртаралте. Тўрлө модыш: синоним – антоним мутаршаш, йодыш – вашмут, муро дене – шинчымашнам тергенна. Почеламутым лудмаште тагасенна. Даша Саакаян англичанла, Сергей Борисов рушла, Юлия Иванова марла лудмаште икымше верым сулен налынна. Мыланна тиде кече пеш келшен, йылме-влак нерген шуко онгайым пален налынна. Школысо туныктышо-влак шочмо йылмынам йораташ, пагалаш, аклаш да шымлаш туныктат.

Юлия ИВАНОВА.

Кужэнгер район.

Сенгыше – «Йўд орол»

27 мартыште артист да театрым йоратыше-влак Театрын тўнямбал кечыжым палемденыт. Ты кечын Э.Сапаев лўмеш Марий ку-гыжаныш академический опер да балет театрыште «Театральный Йошкар-Ола» фестиваль петырнен. Сенгыше-влакым Йыван Кырла лўмеш калыкле (национальный) премийын тўрлө номинацийыштыже палемденыт. Эн сай режиссёр, спектакльым шындыше (постановщик), художник, актёр-влак – чыланат тўн геройыш савырненыт.

Пайрем шўлыш уло залым авалтен. Вет фестиваль тыглай огыл, а 25 ияш юбилейлан пўлеклаттше лийын.

Л.СЕМЕНОВА ямдылен.

Е.НИКИФОРОВЫН фото-

Гран-прим
Республикысе кур-
чак театрын шынды-
ме «Йўд орол» спек-
такльже (режиссёр
Алексей Ямаев,
СНИМКЫШТЕ) налын.

Историйым шергалына

1814 ий 31 мартыште Александр I вуйлатыме руш войска да тудын союзникше-влак Парижым сенген налыныт. Европым Наполеонын озаланымж деч утареныт. Тылеч вара Наполеон элым вуйлатыме деч корангын.

11-18 ияш тунемше-влакым «Мыйын кугезе кочам» шымлыме паша да сочинений конкурсыш ушнаш ўжыт. 31 март марте <http://www.pravnuki-pobediteley.ru> сайтыште йодмашым пуэн шуктыман. 10 сенгыше 9 майыште Москвасе Йошкар площадьыште «Бессмертный полк» акцияш ушна.

Тулык да ача-ава деч посна кушшо йоча-влаклан Лўльпан рўдерын шахмат командыже «Восхождение» всероссийский тагасымаште РФ-се 33 регион гыч 47 команде коклаште икымше верым сенген налын. Турнирыште йоча-пўртласе да школ-интернатласе йоча-влак тагасеныт.

31 мартыште Йошкар-Оласе художественный училищыште «Композиций» предмет дене регион-влак кокласе конкурс эртаралтеш. Марий Эл, Чуваш республикласе, Виче кундемысе йоча художественный школла гыч шўдō наре тунемше ушна.

Амосовмыт еш.

Йошкар-Оласе «Спартак» тазалыкым пентгыдемдыше да физкультур комплексыште «Сильному роду нет переводу!» республиканский конкурсын финалже эртаралте. Түрлө район да олала гыч 13 еш погынен. Еш команде ныл еган: ача, ава да кок йоча (тукым иза-кока, тукум шольо-шүжар-влак ушнен кертыт). Конкурсын участникше-влак, еш архивыштым кучылтын, спорт дене пентгыде кылым кучымышт нерген ончерым ямдыленят. Волжский район Пөтъял гыч Тимофеевмыт ешын очерже эн поян ыле. Нуно 1940 ийыште Москошто эртаралтше колхозник-влакын Икымше всесоюзный спартакиадыштын участницыже, тукум кокашт К.А.Кошаева нерген поян материалым погеныт. Тимофеевмытын еш архивыштыже кокшүдө наре грамот, 190 медаль, ГТО-н 5 зна-

Еш тукымжо дене виян

чокшо аралалтыт. Тазалыкым пентгыдемдыме шотышто кажне ешын – шке кагашыже. Шернур район Лажъял гыч Волковмыт кенежым лупсышто чарайолын коштыт, кажне эрдене леве вуд дене чывылалтыт. Волжск ола гыч Чигаровмыт походын пайдаже нерген каласкалышт.

«Ача, ава да мый – спорт еш!» эстафете еш-влакын писылыкыштым да вий-куатыштым тергыш. Курыкмарий район Пйзйкныр гыч Рожковмыт еш эн виян, эн писе да эн чулым улмыжым ончыктыш. Нуно, чумыр конкурсым иктешлымеке, икымше верым сенен налыч. Амосовмыт еш (Кужэнгер, Шүдымарий) кокимшо лие. Кумшо верым кок еш пайлыш: Морко посёлко гыч Алексеевмыт еш да Марий Турек район Нартас гыч Потаевмыт еш.

Д.ГРИГОРЬЕВА.

Чигаровмыт еш.

Авторын фотожо-влак.

«Эр вий» СДПО «Мыйын еш архивем» конкурсым 1994 ий гыч эртарат. 2001 ийыште спорт еш-влак «Сильному роду нет переводу!» тагасымашке икымше гана ушненыт. Тений кок конкурсым иктеш ушымо.

Марий Эл Республикысе «Сенгымаш» «Лира» искусство школын «Узоры» мурышо да куштышо ансамбльже Гран-При диплом дене пörтылын. Чуваш кугыжаныш тувыра да сымкытыш институтын концерт залыштыже «Калейдоскоп талантов» IV тунямбал конкурс-фестиваль эртаралтын. Гала-концерттыште тошто кок марий муры йонгалтын. Лейли Караева ден Анастасия Силантьева I степеня лауреат лийыныт.

Ансамблын вуйлатышыже – Марий Эл Республикысе тувыран сулло пашаенже А.С.Речкина. Концертмейстер – Россий Федерацийысе да Марий Эл Республикысе тувыран сулло пашаенже С.В.Речкин.

Вокал дене преподаватель – С.Ю.Орлова.

Учёный-влак шотлен луктыныт: шошо суткаште 50 км скорость дене толеш.

30 мартыште вуд-йогын почеш изи пушым колтеда – илышда улан лиеш.

Ушныза!

7-9 ноябрьыште

Киров олаште самырык-влак коклаште «XV Циолковский лудмаш» всероссийский форум эртаралтеш. Икымше гана 1989 ийыште лийын. Космонавтыкылан негызым пыштыше руш учёный К.Э.Циолковскийым шарныме лүмеш увертаралтеш. Кажне гана 300 угла тунемше да студент-влак чумыргат. Икымше космонавт, Совет Ушем Герой Юрий Гагаринын шочмыжлан 85 ий теммылан полеклалтеш. Йоча космос рүдере-рыште (үмаште почылтын) эрташ паша-влакым 1 тунгалеш.

Уверым форумын сайтыштыже муыда.

Шымлымаш паша-влакым 1 апрель гыч 1 июнь марте колтыман. Кок тўшкам палемдыме: 14-18 ияш-влак да 19-30 ияш-влак.

ТУКЫМ УЛЫНА

20 мартыште Советский район Кодам школышто Рожкин лудмаш лийын. Тудо поэт-фронтвик В.Я.Рожкинын шочмыжлан 105 теммылан пӧлеклалтын. Сылнымут пайрем верысе школын туныктышыжо Зоя Александровна Беляван **(снимкыште)** тыршымыж дене кажне ийын эртаралтеш. Тений районысо школлагыч 32 тунемше да туныктышо-влак мастарлыкыштым тергенят.

Мыят Рожкин гай лийнем.
Сборникым мыят лукнем.
Стих-влак шочыт понго гай,
Шкеже улам кече гай.

Шарнымаш онаш ончен,
Тудлан таум каласем:
– Тау, шўлышым пуэт,
Сылнымут дек шўмандет.

– Рожкин тукым улыда, –
Ойла туныктышына.
Поэт лўмеш пашана
Кажне ийын ворана.

Валя КУШАКОВА.

Ўшнўр.

СТИХШЫМ ЙЎКЫН ЛУДЫНА

Ўрша школнагыч Софья Чемекова сочиненийже дене 2-шо верым налын. Почеламутым лудмо конкурсышто Наташа Чемекова ден Софья Чемекова **(снимкыште)** тыгак 2-шо верыш лектыныт. Районышто мари йылмым туныктышо-влак: И.В.Каравая (Кельмаксола), З.А.Беляева (Кодам), Р.Г.Антропова (Ўрша), Т.И.Иванова (Ўшнўр), О.К.Эльтемерова (Кодам йочасад) – грамота дене палемдалтыныт.

Р.Г.АНТРОПОВА.

Кум номинаций лийын:

- эн сай сочиненийым возымаш,
- почеламутым сылнын лудмаш,
- мари мурым мурымаш.

Кельмаксола школгыч Надя Гусева, Дана Актанаева, Тимофей Чулков, Ольга Терина **(пурлагыч шолашке)** туныктышышт И.В.Каравая дене пырля улыт.

Жюри ен, поэт В.Комаров мурызо-влак коклаште сенгыше Яна Виногоровам (Ургаш лицей) саламла.

Н.СЕМЕНОВАН фотожо-влак.

Моло фото-влакым
https://vk.com/yamde_lii
тўшкаште ончыза.

Алевтина БОГДАНОВАН лүмжӧ кызытеш Марий Эл мучко утыжым шарлен шуктен огыл, туге гынат Шернур район Пүнчерйымал ялын ўдыржӧ марий сылнымутышто кыртмен пашам ышта. Аля Марий кугыжаныш университетесе ялозанлык да технологий институтым тунем пытарен. Сылнымут деке 1-ше №-ан Шернур школышто тунеммыж годымак шўмангын, но возымыжым нигӧлан ончыктен огыл – «шондыкыштыжо» арален. Тўналгыште йомакым, фэнтэзи сынан ойлымаш-влакым возкален. Шкенжым шуараш манын, А.Пушкинын, М.Салтыков-Щедринин, С.Есенинын, Й.Кырлан, Д.Орайын творчествоштым шымлен.

Профессийже сылнымут дене кылдалтын огыл. «Произведением-влак гоч аграрийым кўшкырак нӧлталнем, садлан мланде паша дене кылдалтше шинчымашым налаш кумыл лектын», – каласкала Алевтина. 4-ше курсышто тунеммыж годым Татьяна Соловьеван вуйлатыме «Поэзий шепкаште» сылнымут ушемыште поэзий мастерлыкшым терген ончен. Но, жап эртымеке, прозылан кумылан улмыжым умылен. Самырык автор дене **Х.АЛЕКСАНДРОВА** мутланен.

– Алевтина, тый йоча-влаклан келшыше ойлымаш-влакым возет. Лудаш онай лийже манын, йоча койышым сайын палыман.

– Йоча койыш гыч шкежат але лектын омыл. Йоча шинча дене тўням шымлем да тыгай ойлымаш-влак шочыт. Шукыж годым изирак-вла-

Фотом эш архив гыч налме.

Сылнымут гоч – ялозанлык

клан возымо произведений-шамычым лудам. Тидат шўкалтышым ышта.

– Поэзийыш куснаш шонымашет уке?

– Поэзийыште кызыт шукын пашам ыштат. Почеламутым чын поэт гына возен мошта. Мыйын тыгай мастарлык уке.

– Ўмаште «Ший памаш» конкурсышто «Эн сай прозо» номинацийыште «Ошкеча» премий дене палемдалтынат. Тушко могай пашам колтенат? Тудын дене

налдаре.

– «Ший памаш» конкурсышко мый «Пеледыш пеледме годым...» ойлымашем колтенам. Тўн шонымашемже ондак ялозанлыкым нӧлтымаш нерген ыле, но вара шонымашем вашталте. Йӧратымаш нергенат ешарышым. Лудшылан шанче сынан ойлымаш онгай ок лий, шоналтышым. Прозыштем шошо пагыт ончыкталтеш. Тиде жагыште кушкыл-влак тўзланат, пеледыш-влак пеледалтыт, самырык-влак у пашалан пижыт.

– Кызыт ике профессийет дене пашам ыштет. Сылнымут пашалан жапет уло?

– Телым агроном-влак шошо пагытлан эркын ямдылалтыт, эртыше ийым иктешлат, ончыкылыклан планым ямдылат. Яра жап книгам лудашат лектеш. Современник-влакын кузе возымыштым эскерем, марий мутерым шергалам. Сылнымутлан жапем уло, сюжет-влакат пашам ыштыме годым шочыт.

Юзо олма

Икана ошкылам корно дене, муралтен. Ужам: корно воктене олмапу шога. Ончыч тиде верыште нимат кушкын огыл. Укшышто ик олма гына кеча. Тудо шӧртньӧ тўсан. Мый олмам кўрлын налым да мӧнгӧ ошкылым. Кочмекем, мӧнгысӧ пашам ышташ шинчым. Шке семынем шоналтышым: «Эх, мӧнгылан пуымо урок шкежак ышталтше ыле!» Да ўстембалне кийыше олмам пурлын налым. Ончалым тетрадьыш: мӧнгысӧ паша ямде! Олман юзо виян улмыжым улылым. Тылеч вара йогыланаш тўналгым. Ик кечын олмам пытен кайыш. Угыч шке ўнар дене пашам ышташ тунемаш лога-ле. Чылажымат шке уш-акыл да мотымаш дене ышташ онгайрак улмаш.

Жанна ПИРОГОВА.

Кужӧгер, Шорсола.

Кугешнем Чавайн дене.
Кугешнем «Ото» дене.
Сылнын, чаплын, моторын возен.

Лудына, мо возалтын.
Лач тунам, ожно годым,
Мут поянлыкым,
тоштым, возен.

Татьяна ВАРАКСИНА.
Национальный президент школ-интернат.

Йоча-
влак
возат

Марий йылме.
Сылне, сӧрале.
Туныкта, возыкта, лудыкта.
Кугезынан пӧлекше.
Энертышна.
Валерия КИРИЛЛОВА.
Морко, Шўргыял.

Кушко? – Книгагудыш!

Мый изинек книгам лудаш йӧратем. Кызытат ик книга почеш весым лудам. Кугу Шале книгагудышто кок библиотекарь уло. Мемнам, йоча-влакым, Алевтина Гурьевна ден Лидия Владимировна пеш куанен вашлийыт. Могай книгам йодына – конденат пуат. Уроклан кўлеш книгамат тыштак верештына.

Надя ПЕТУХОВА.
Морко, Купсола.

21 мартыште Усталык ушем-влакын

Поэзий кече

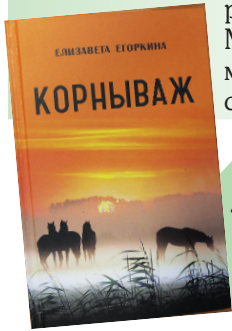
пӧртыштышт Поэзий кече палемдалте. Тушто икмыняр книган презентацийже лие. Шукерте огыл Москваште «Поэзий» ден «Йоча литератур» кӱжгӧ альманах-влак савыкталтыныт. «Прозо» альманахыш Марий Элын калык писательже Мария Илибаеван, прозаик Валерий Бердинскийын да Василий Красновын ойлы-машышт-влакым пуртымо.

Автор-влак: Игорь Попов «Поч омсатым» почеламут сборникше, Леон Рая «Соқыртага», Елена Юнусова «Кугезе компьютер» книгашт дене – палдарышт.

Шернур район Марисола кундем гыч Максим Вайшев «Верните в мир мою надежду» икымше сълнымут саскаж дене куандарыш.

Курыкмариий прозаик Елизавета Егоркина «Корнываж» романжым аклаш темлыш. Ончычсо пашаеннам у кӱкшыт дене шокшын саламлена.

Леон Рая «Соқыртага» книгаште шке илышыжым йоча шинча дене ончалмыже, пошкудыжо, икшывыже дене лийше онгай сӱретым кучылтын возымыж нерген каласыш. Пӱртӱсым, волькым шижын, чаманен моштымо темым тарвата. Книга-влак кызйтсе илышлан кельштаралтше, шонаш таратыше улыт.

Е. СЕРГЕЕВА.

23 гыч 30 март марте – Йоча да самырык-влакын книга арняшт.

Марий Элын калык поэтше Анатолий Тимиркаевын «Кӱртньӧ шордо» почеламут сборникше (2012 ий) почеш ВИКТОРИНЕ

1. «Ик буква» почеламутышто могай буква нерген ойлалтеш?
2. «Кӧ ойла?» почеламутышто телефон дене кӧ йынгырта?
3. «Йочасадыште» почеламутышто могай лӱман эрге чыгынен?
4. Пырыс могай журналым лудеш?

Сенгышлан – автор деч автографан книга-влак.

Изи чичи

Садыштем изи чичи
Шошо толмым шижтара.
– Лек уремышке, Начи! –
Ўжын, шулдырым шара.
Кече, йолжым шуялтен,
Ял уремыште чӱчка.
Кажным вуй гыч ниялтен,
Шокшо кидше ден вӱчка.
Тӱрволак гыч лум шулен,
Курык серышке вашка.
Мланде тамым, чон йӱлен,
Вӱд тамлен ончаш вашка.
– Чик-чирик! – изи чичи
Сылне мурым муралта.
Лектын садышке Начи,
Куаналын чӱчкалта.

Е. ИВАНОВА.

Ныл ияш Алина Делянова шошын унажым – шырчык-влакым – пеш вуча. Толмашешышт, Василий чӱчӱж дене пырля шырчык омартам ыштеныт. Шулдыран йолташ-влаклан пӧртым Кельмаксола йочасадын кудувечышкыже сакалненыт. Снимкыште Алина ден Надежда аважым ужда.

Советский район.

В. ГОРОХОВАН фотожо.

Книгагудышто кӧ оза?
Тушто книга – оза.
Книга – шинчымаш памаш.
Книга – первый йолташ.
Катя РАССАНОВА.
Морко, Коркатово.

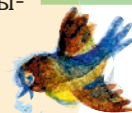
Кугу поэт лӱмеш

Руш поэт И.А. Крыловын шочмыжлан 250 ий темме лӱмеш школыштына пайрем эртен. Руш йылмым да литературым туныктышо Р.И. Яндемирова Иван Андреевичын илыш корныж дене палдарен. Тудын возымо басныжлан кельштарыме сӱрет-влакым онченна да произведенийлам палаш тыршенна. И.А. Крылов янлык да кайык-влак гоч айдемын койшыжым воштыл ончыктен. Туныктышынан ямдылыме викториныште уш-акылнам тергенна.

Полина ПЕТУХОВА.
У Торъял, Кузнеч.

Шошо кечым йӧратем,
Кайык-шамычым вучем.
Шырчык омартам ыштем,
«Тау» манмыштым колнем.
Дина ДМИТРИЕВА.
Морко, Купсола.

Ик вараксим шошым ок кондо.
Венгр калыкмут.

1

2

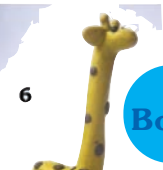
3

4

5

6

Йоратыме

Мастар кид

7 сомылем – пластилин гыч түрлө предметым ненчаш. Коллекцийыштем имне, пий, пушенге, ауло, носорог да молат улыт. Но эн чотшо динозавр-влакым ышташ келша. Могай гына динозавр уке: вудыштö илыше, хищник, чонештылше, шудым кочшо. Ончыкыжым динозавр коллекцийым ыштынем. А кызыт тунемам, ыштыме фигур-влакым пöлек шотеш кучыктем.

Роман ОСТРОУМОВ.

Звенигово, 2-шо номеран Красногорский школ.

Тазалык лук

Медведево район Новый посёлкысо йоча-садыш коштшо йоча-влак тазалыкым шуарыме корно дене эрташ йоратат. Нунылан чарайолын кошташ моткоч келша. Теат ончен ыштыза.

1 апрель – Воштылчык кече.

Миша мультфильмым ончаш йората. Тудлан крокодил нерген мультфильм поснак келша. Насти кокайже шочмо кечыжлан изи кроликым пöлеклен. Миша тудын дене модаш моткоч йоратен. Ик кечын Петя йолташыже толын. Миша тудлан кроликым ончыктен да моктанен ойлен: – Петя, ончал, Насти кокай мыланем могай крокодилым пöлеклен.

Кирилл МИЛАЕВ.

Пошкырт, Караидель, Уткүстө.

М.ВЕДЕНКОВАН фотожо.

6 апрель – Мультфильмын тўнямбал кечыже.

2002 ий годсек палемдалтеш.

Сўретым чиялте.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1150 экз. Заказ 502. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru Сайтын адресше: yamde-lII.pro, Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наслединым аралымаште законодательством шуктен шогымым эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистривралыме.

Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонмашышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательнын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20 (почтовый) Эгерүмбал Амстердам, 1 (фактический).

1 апрель – Кайык-влакын тўнямбал кечышт.

Мо тыге мур?

- Чыррть-виить!
- Тур-тур-тюр-р
- Чип-чип Тюр-р-р
- Кра-ак! Кра-ак!
- Кыр-лүк! Кыр-лүк!

‘vɪdɪtɐl ʼəbɔɪl
‘ɪɪrɪtɪ ʼvɪrɪtɪ
ʼtɕɛmɔrɐk

КОНКУРС!

«Көршөк пеледыш»

Пүртүсүштө **фиалке** Эрвел Африкыште кушкеш. Кызыт тудым кажне суртышто вашлияш лиеш. Пеледышыже түрлө түсан да форман лийын кертеш. Лышташыже шүмым ушештара. Пеледышыштыже шуко пайдале вещества уло: антоциановый гликозид, эфир үй. Нуно экземым, лишайым, крапивницым, түрвө шельшттым эмлаш полшат. Свежа сокым шедыра (оспа) да кокырым годем кучылтыт.

Конкурс 1 май марте шуйна!

Снимкыште: Морко посёлко гыч Алина СУББОТИНА.

Ик класс 300 кг макулатурым поген, вес класс – 223 кг, кумшо класс – 269 кг. Чылаже мынар килограмм макулатур погынен?

Шотлен лука.

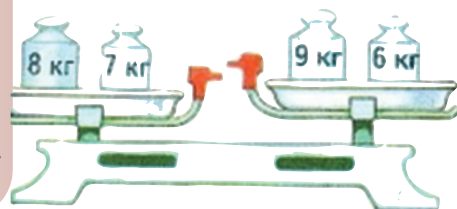
+ + = 60

+ = 30

- = 3

+ x = ?

Виса чын ончыкта мо?

Физкультминутка

Каналтена

Рүжге шогална пырля Чашкерлаште каналташ. Максим, Пётыр, Кавырля Тарваненыт вик модаш. Икте тёршталта пурлаш, Вара кидшым пералта. Весе тарвана шолаш, Тудат йыштак тёршталта. Оным ончык да шенгек. Пурлаш, шолаш ыштена. Ала-көн тидат ок лек, Но садак каналтена.

Н.Д.ИЛЬИНА.
Волжский, Карай.

Кочкаш ямде

Мыйын йоратыме кочкышем – плов. Тудым мыйын аваем шолташ йората. Эн ондак шылым жаритлет, тушко шоган ден кешырым тыгыдын пүчкеден пышет. Мый шоганым тыгыдемдем, кешырым нүжаш полшем. Рисым пышет, вүдым ешарет. Плов ямде. Тиде кочкыш Узбекистан гыч толын.

Антон МИХАЙЛОВ.
Морко, Коркатово.

Пөрт еда – сырви-сорви салтак.

Дельфинигылан ачаж деке миен шуаш полшыза.

Мый вашкем.

Шотлыза. Чын вашмут лектеш мо?

17	-	11	+	18	=	
-		+		-		+
11	+	16	-	3	=	
+		-		+		+
15	-	5	+	14	=	
=		=		=		=
	+		+		=	

Газетым ыштымаште Интернетесе сүрет-влакым кучылтмо.